

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter varg

Beslut

Lännsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Sandvikens kommun, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Lännsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.

Lännsstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund.

Lännsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Lännsstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Lännsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Villkor

1. En (1) varg får fällas.
2. Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 20 december 2021.
3. Skyddsjakten får endast bedrivas inom område som avgränsas på kartan i bilaga 2.
4. Lännsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
5. Lännsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med hjälp av hund. Högst tre hundar som förföljer en och samma varg samtidigt får användas i enlighet med detta beslut. Endast i undantagsfall får hundar bytas under jakt på en och samma varg under en och samma dag.

6. Länsstyrelsen avlyser jakten om tilldelad varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
7. Fälld varg besiktas av länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chipmärkas av länsstyrelsen och tillfaller därefter jakträttshavaren. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.
8. Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällts ska koordinater för skottplats inkluderas samt spårlogg om hund använts. Redogörelsen ska ha inkommit senast **två veckor** efter att jakten har avslutats.

Beskrivning av ärendet

Den 2 november, 7 november samt 9 november inkom ansökningar om skydds jakt efter varg i området mellan Kungsgården, Svärdsjö och Hofors. Syftet bakom samtliga ansökningar anges vara de vargangrepp på två jakthundar med dödlig utgång, vilka har skett under oktober månad 2021. Sökanden pekar dessutom på ytterligare tre händelser som skett under det senaste året och som påverkar möjligheterna att jaga och bedriva målinriktad älgjakt.

Sökande ett och två är privatpersoner vars respektive jakthundar blivit angripna och dödade av varg i området. Bägge hänvisar till risken för ytterligare skada orsakad av dessa vargar och att älgjakt med löshund därför nu är satt på paus för tillfället. Pausen innefattar jaktlag som jagar inom 25 000 ha och detta kommer i förlängningen att innebära att måluppfyllnaden kopplat till älgförvaltningen i området inte kommer att nås.

Sökande tre är markägare anslutna till Lumshedens älgskötselområde. De hänvisar till att de skador som uppstått i området genererat en ovilja att delta i älgjakt då hundägare i området inte är beredda att ta någon ytterligare risk. Sökanden meddelar att enligt den senaste älgbetesinventeringen (ÄBIN) uppgår andel tall med årsskada till 18 procent för 2021, vilket enligt Skogsstyrelsen kräver kraftfulla åtgärder. Vidare anger sökanden att i ÄBIN går att utläsa vilka områden som kräver särskilda insatser, vilket innefattar det aktuella området.

Länsstyrelsens kännedom om angrepp i området

Nedan redovisas händelser som kvalitetssäkrats av länsstyrelsens personal i det aktuella området inom en tidsperiod om tolv månader.

- Den 14 december 2020 skadas en hund av varg. Hunden var ute på jakt med sin ägare när den plötsligt sticker iväg. Ägaren genskjuter hunden med bilen, varav hunden snabbt hoppar in i bakluckan. Dagen efter upptäcks skador vid bog/manke. Länsstyrelsens personal besiktar och gör bedömningen att det rör sig om bitt från varg.
- Den 13 mars 2021 skadas en hund av varg. Hundägaren bevittnar när en varg jagar hunden över en väg och ner på en åker där slagsmål med varg sedan utbryter. Hunden flyr upp på vägen med vargen efter sig varav hundägaren lyckas bryta angreppet och skrämna iväg vargen. Länsstyrelsens personal besiktar hunden och kan bekräfta att den har fått bitt i baklåret orsakade av varg.
- Den 12 augusti 2021 dödas ett får av varg och ett lamm skadades så pass allvarligt att det fick avlivas när det påträffades. Angreppet skedde i en hage omgiven av elnät av fårnätsmodell, vilket var 90 – 100 cm högt. I samband med besiktningen kunde djurägaren inte ange hur hög strömstyrkan var i eltrådarna. Stängslet var nerrivet där vargen tagit sig in och/eller ut. Länsstyrelsens personal har dock inte kunnat fastställa att det var vargen som rev ner stängslet.
- Den 2 oktober 2021 skadas en hund under jaktträning inför älgjakten. Hunden observeras arbeta mot en älgjur när hunden plötsligt vänder helt och springer därifrån. Kort därefter hör hundägaren något som låter som ett slagsmål och springer fram mot det ställe där pejlen anger att hunden befinner sig. Hundägaren lyckas bryta angreppet men hunden avlider senare på djursjukhuset på grund av sina skador. Personal från Länsstyrelsen i Dalarnas län har besiktat hunden och bekräftat att det rör sig om skador orsakade av varg.
- Den 30 oktober 2021 dödas en hund av varg under pågående älgjakt. Hunden var släppt i syfte att jaga älg. En stund in i jakten uppmärksammar några deltagare höga, ovanliga skall som efterföljs av ljud som påminner om slagsmål. Fyra skyttar lämnar sina pass för att bege mot den plats där pejlen anger att hunden befinner sig och finner då hunden död. Länsstyrelsens personal har varit på plats för att besikta hunden och har kunnat bekräfta att det rör sig om angrepp från varg.

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

Enligt det senaste inventeringsresultatet 2020/2021¹ i Gävleborg så angränsar tre revir till det aktuella området.

Reviret Tinäset har dokumenterats röra sig strax söder om det aktuella området. Det begränsas dock av Europaväg 16 som går mellan Sandviken och Falun och det finns inget i inventeringsresultaten som tyder på att vargarna från Tinäset passerar den gränsen.

¹ [Visning av publikation | Länsstyrelsen Gävleborg \(lansstyrelsen.se\)](#)

Reviret Korså ligger väster om det aktuella området på andra sidan länsgränsen. Inventeringsresultatet från föregående säsong visar dock inga tecken på att det reviret rört sig in i Gävleborg. Den 30 september 2021 avlivades en varg i enlighet med 40c § jaktförordningen, denna varg skulle senare bekräftas vara den revirmarkerande hanen i Korsåreviret.

Reviret Gullsjön ligger i nära anslutning till det aktuella området. Angreppen där två hundar skadades men överlevde samt hunden som dödades den 30 oktober skedde inom revirets gränser. Detta revir är utpekad för licensjakt efter varg 2022 (dnr 7411-2021).

Det har samlats spillning i nära anslutning till angreppen i samband med ordinarie inventering men länsstyrelsen har ännu inte fått svar på dessa prover.

Motivering till beslutet

Vid prövning av om skyddsjakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skyddsjakt. Länsstyrelsen beaktar även vargstammens utveckling i länet samt de berörda vargarnas genetiska status. Vidare bedömer länsstyrelsen om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

I bedömningen av om skyddsjakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada utgår länsstyrelsen från Naturvårdsverkets² samt Viltskadecenters³ vägledning. För att skälet ”allvarlig skada” ska anses vara uppfyllt krävs att det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att inträffa. I de fall skadan redan har nått en allvarlig nivå ska det också vara sannolikt att skadan förvärras ytterligare genom förnyade skador.

Definitionen³ av en problemvarg eller varg som är särskilt skadebenägen är en varg i ett revirmarkerande par eller i en familjegrupp, som vid tre respektive fyra olika tillfällen under samma jaktsäsong angripit hund/ar. Nivåerna anges olika för revirmarkerande par och familjegrupp eftersom antalet vargar i reviret, i sig, påverkar risken för angrepp. Med olika nivåer riktas jakten i större utsträckning mot vargar som är mer benägna att angripa hundar.

² Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt. Rapport 6568.

³ Rovdjur, tamdjur, hundar och människor, Viltskadecenter PM till Rovdjursutredningen 2006

I det aktuella området har länsstyrelsen kvalitetssäkrat fem oberoende händelser där hundar samt får blivit angripna av varg under de senaste tolv månaderna.

Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skydds jakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finns några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När det kommer till skador på tamdjur tittar länsstyrelsen i första hand på skadeförebyggande åtgärder. I fall som avser tamboskap såsom får anser länsstyrelsen att rovdjursavvisande stängsel är ett effektivt medel för att förebygga skador orsakade av varg. I det aktuella fallet befann sig fåren innanför ett elnätsstängsel där det saknas information kring den aktuella strömstyrkan i samband med angreppet. Länsstyrelsen konstaterar därmed att en översyn av stängslet bör vara en lämplig alternativ lösning i det fallet.

När det kommer till skador på hund så kan man se att jakthundar, främst de som används vid löshundsjakt, sticker ut i statistiken över dödade eller skadade av varg. Möjligheterna till att förebygga vargangrepp på självständigt arbetande jakthundar är dock begränsade eftersom hunden den största delen av tiden befinner sig utom synhåll för hundföraren och övriga jägare.

I det aktuella fallet har jägarna levt med förekomst av varg en längre tid. De har anpassat sig genom att de jagar med hundarna i band på större, glesare områden och släpper hundarna först närmare bebyggelse och i snävare såtar.

De spårar även av området innan jakten påbörjas, detta underlättas vid förekomst av snö men de letar även färsk spillning för att få en fingervisning om vargarna rört sig i området i närtid.

De lyssnar efter ylanden från vargarna och förmedlar informationen till jaktkamrater som då avbryter och kopplar sina hundar i de aktuella områdena. De använder sig även av en SMS-tjänst där information om vargobservationer förmedlas.

En åtgärd som kan minska risken för att hunden skadas allvarligt är att ha en skyddsväst på hunden. Länsstyrelsen har mottagit ansökningar om bidrag till skyddsvästar från personer som jagar i området. Vissa hundar kan dock påverkas negativt av skyddsvästen vilket försvårar användning.

Skadegörande individ

Det har inte varit möjligt att med hjälp av DNA-prover kunna säkerställa den skadegörande individen. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att det sannolikt rör sig om vargar från reviret Gullsjön med hänvisning till att tre angrepp skett inom revirets gränser.

Naturvårdsverkets riktlinjer² anger att även om det inte är exakt klarlagt vilken individ i en familjegrupp som orsakat allvarliga skador på tamdjur bör inte innebära något hinder för att medge skyddsjakt. Det är dock lämpligt att jakten medges efter en individ i taget.

Varg i Sverige och Gävleborg

Inventering av varg pågår mellan den 1 oktober till den 31 mars. Under föregående inventeringsperiod 2020-2021 kvalitetssäkrades 39,5 familjegrupper i Sverige, vilket motsvarar 395 individer.

Naturvårdsverket rapporterade 2019 till EU kommissionen att vargen i Sverige har gynnsam bevarandestatus och den bedömningen vidhålls i beslut den 28 juni 2021 (NV-04765-21). På förvaltningsområdesnivå framgår att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har 36 familjegrupper av varg enligt den senaste inventeringen och miniminivån för förvaltningsområdet är beslutad till 28,5 föryngringar (NV-01525-18).

Den beslutade miniminivån i Gävleborgs län är 3,5 föryngringar (NV-01525-18). Under inventeringsperioden 2020-2021 berördes Gävleborgs län av 11 familjegrupper och efter delning med angränsande län innebar det 8,17 länsegna familjegrupper, tillika föryngringar. Två av dessa upplöstes i enlighet med beslut om licensjakt efter varg 2021 (dnr 7424-2020).

Länsstyrelsen bedömer därmed att skyddsjakten inte har någon betydande negativ påverkan på länets eller landets vargstam och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att i det aktuella området råder risk för ytterligare skada orsakad av varg med hänvisning till det underlag som presenterats och de riktlinjer som länsstyrelsen hänvisat till. Länsstyrelsen anser att de som är aktiva i området bedriver jakt med försiktighet i syfte att undvika skada av varg och att det inte finns någon annan lämplig lösning än att besluta om skyddsjakt. Ansökan om skyddsjakt ska därför beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skyddsjakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skyddsjakt. Åtgärder som

vidtas enligt art och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skyddskraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skyddsreglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordning (1987:905) står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar.

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordningen får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 18 § jaktförordningen får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om ytterligare undantag från 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Naturvårdsverket får även besluta om sådana undantag i beslut om delegering enligt 24 a §. Om Naturvårdsverket inte har meddelat föreskrifter eller beslut om sådana undantag, får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag om detta inte strider mot Naturvårdsverkets föreskrifter eller beslut.

Enligt 21 § jaktförordningen: Utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket 1 denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag. Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av

länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra vilt levande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras, och
3. undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordningen: I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skydds jakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordningen får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Information

Länsstyrelsen rekommenderar att hundar som ska användas i samband med löshunds jakt inom ett etablerat vargrevir bär skyddsväst för att undvika allvarlig skada om ett angrepp skulle ske. Länsstyrelsen beviljar bidrag för skyddsväst med 50 % av inköpspriset ink. moms.

Här kan du läsa mer och ansöka om bidrag: [Viltskador | Länsstyrelsen Gävleborg \(lansstyrelsen.se\)](#)

Länsstyrelsen ber i anslutning till att skyddsjakten bedrivs om hjälp med inventeringsinsatser i området. Insamling av spillning leder till ökade kunskaper om hur vargarna rör sig i området och kan även resultera i en mer aktuell jaktområdeskarta i kommande licensjakt efter varg 2022.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Joel Isensköld med vilthandläggare Sandra Wahlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

1. SVA
2. Polisen
3. Länsstyrelserna inom Mellersta rovdjursförvaltningsområdet
4. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborg

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över jaktområde

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 8321-2021, 8406-202, 8467-2021.

